

Glosina »dvajsetka«

»Naravovarstveniki se pri svojem delu zavzemamo za naravo, za ohranjanje procesov v naravi, za ohranjanje in varstvo življenjskih prostorov rastlinskih in živalskih vrst, sindikat in sindikalisti pa za varstvo pravic in ustreznih delovnih razmer naravovarstvenikov,« je ob 20-letnici delovanja Sindikata Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN) zapisal Matej Demšar, ki je od decembra 2017 njegov predsednik in tudi podpredsednik Glose, Sindikata kulture in varstva narave, kamor se ta sindikat vključuje.

Dvajseto obletnico sindikalnega organiziranja so zaznamovali v petek, 16. januarja, v veliki dvorani Doma sindikatov s prijetno slovesnostjo, ki je samo še utrdila rek, da je naravno in kulturno biti solidaren in se boriti za delavske pravice. Pestro prireditev je vodil predsednik sindikata ZRSVN **Matej Demšar**, ki je k besedi sprva povabil predsednika Glose **Mitjo Šuštarja**. Ta je ob »porcelanasti obletnici« poudaril, da je ta pomemben mejnik, ki presega zgolj številko, saj je zgodba o sodelovanju, vztrajnosti in predanosti tistih, ki so v vseh teh letih skrbeli, da je bil glas strokovnih delavk in delavcev te dejavnosti slišan, spoštovan in upoštevan. Na kratko je opisal sodelovanje in sindikalno delo, zgodovino solidarnosti, medsebojne podpore in skupnosti, dozorevanje sindikata, ki je postal nepogrešljiv partner pri zagotavljanju boljših pogojev dela, krepitvi strokovnosti in skrbi za to, da naravovarstvena stroka ohranja svojo integriteto in poslanstvo.

Marginalizirani poklic

Ob prepletu, naravnem spletu kulture in sindikalizma smo v nadaljevanju sledili pestremu kulturnemu programu in pogovoru, ki ga je vodila pravica **Kristina Gomboc Nikolić**, ki na osrednjeslovenskem območju skrbi za dobro članic in članov Glose. Stole ob njej so zavzeli: sedanjí predsednik Matej Demšar, njegova predhodnica **Martina Stupar** in Mitja Šuštar ter nam povedali veliko o delovanju tega sindikata.

Martina Stupar je v sindikatu že od vsega začetka, a je bil sindikat ZRSVN prej združen v drug sindikat dejavnosti, kjer pa za relativno majhno skupino delavk in delavcev varstva narave ni bilo posebnega posluha, smo izvedeli. Ko so se leta 2005 pridružili Glosi, jim je bil njen takratni predsednik **Doro Hvalica** takoj pripravljen pomagati pridobiti reprezentativnost. Na Glosi pa je povabil za svojega naslednika Mitjo Šuštarja, za katerega se je Martina Stupar pred leti, ko je prejela priznanje

Glosin klobuk, utrnila hudomušna pesmica, ki jo je tudi prebrala:

*Mitja ni eden, Mitja sta dva.
En noro dela in trdo gara,
ta druga pa se dela norca iz sveta.
En se kot bik v zakone zaleta,
ta drugi pa kot da je z drugega sveta.
On štoše in glose stresa iz rokava,
in pikre zapise, da boli vse glava.
A vseeno,
a ni fino, da sta Mitja dva,
ko enega rabiš, te drugi nahahlja.*

Kot je še spomnila Stupar, je njihov sindikat sčasoma razširil delovanje na druge naravovarstvene zavode (na zaposlene iz parkov, iz Triglavskega narodnega parka, Škocjanskih jam, Kozjanskega, Ljubljanskega barja, Goriškega in drugih), kar se je izkazalo za dobro odločitev, saj je »posebna skupinica ljudi, ki ima rada naravo in svoj poklic, s sistemskega zornega kota povsem marginalizirana«.

» Po zvokih Internationale so zazvene le strune String tria Strepitoso, ki ga sestavljajo violinistki **Natalija Čabrunić** in **Maja Naveršnik**, ter **Alenka Kovačič** na violončelu. Pozorno smo prisluhnili tudi knjižničarki in pripovedovalki **Agici Kovše**, ki nam je interpretirala tri zgodbe, dve od tega v pohorščini. Na koncu pa so stole zavzeli **Matej Demšar**, **Martina Stupar** in **Mitja Šuštar** in nam povedali veliko o delovanju tega sindikata; pogovor je vodila pravica **Kristina Gomboc Nikolić**.

Foto M. M.

»Zagotavljanje osnovnih pogojev in ustreznega vrednotenja dela naravovarstvenikov nikoli ni bila dovolj pomembna tema, kaj šele razmišljanje o sistemski ureditvi zaposlovanja, ki bi postavila standarde in pogoje za delo in seveda dostojno plačilo,« sta v spremnem besedilu k dogodku zapisal Stupar in Demšar. Stupar pa je na prireditvi poudarila, da se razlogi za članstvo niso prav veliko spremenili, saj je ne glede na to, katera opcija je na oblasti, sindikat vedno na drugi strani mize. »Treba je vztrajati in si vse izboriti, zavedati pa se je treba tudi, da nič ni večno,« je bila jasna.

Za celovito kolektivno pogodbo

Izvedeli smo tudi več o turbulentnem času prenove plačnega sistema v celotnem javnem sektorju, prevedb koeficientov v nove plačne razrede, oblikovanja in določitve delovnih mest, napredovanj, nazivov in pogajanj za kolektivno pogodbo. Leta 2007 je bila podpisana Kolektivna pogodba za področje okolja in prostora, a zgolj tarifni del.

Iz pisanja Stupar in Demšarja pa izvemo še: »Sindikalna skupina na ZRSVN je veliko časa in truda namenila in še namenja t. i. 'zavodskim' temam. Sindikat je počasi postal pomemben sogovornik z vodstvom zavoda pri vseh delovnopравниh vsebinah, čeprav po navadi ne zadostno upoštevati. Člani sindikata smo izvajali aktivnosti, ki so bile usmerjene na resorno ministrstvo, vlado, poslance, državne in občinske svetnike in ne nazadnje na vodstvo zavoda. Četudi smo stavkali in protestirali, organizirali tiskovne konference, naštevati težave delavcev v naravovarstvu tudi na ekonomsko-socialnem svetu, izpeljali peticijo, h kateri so pristopili vsi pomembni deležniki na področju varstva narave, pozivali vse pristojne k sistemskemu reševanju razmer in se lahko okitimo z marsikaterim pomembnim dosežkom – vse do danes nismo dosegli ključnih ciljev. Še vedno nimamo **kolektivne pogodbe** za svoje področje dela; soočamo se s **povsem neprilagojeno strukturo delovnih mest**, ki ne odražajo zahtevnosti del in nalog velikega deleža zaposlenih; kot ena redkih strok v Sloveniji **nimamo strokovnih nazivov in možnosti vertikalnega napredovanja**, kljub temu da zakon to dopušča oz. predpostavlja in so zaposleni visoko izobraženi in strokovno usposobljeni; srečujemo se s **prekarnimi pogodbenimi odnosi** preko različnih projektov, ki ne zagotavljajo varnosti in trajnosti zapo-

slitev; posledice dolgoletnega stagniranja in celo zniževanja proračunskih sredstev se že kažejo pri izvajanju rednih nalog; služba je kadrovsko podhranjena, navzlic množenju zahtevnih nalog in zadolžitvam tudi zaradi evropskih direktiv tudi neustrezno kadrovsko strukturirana. Namesto da bi bili primerno nagrajevani za kakovostno delo, so marsikateri delavke in delavci preobremenjeni in celo deležni šikaniranja.«

Članstvo je stabilno in narašča

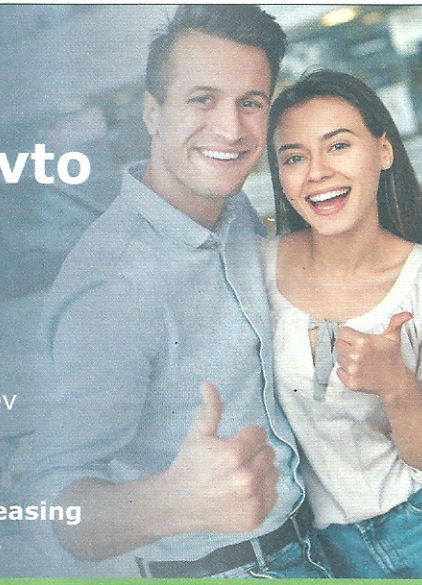
Govor je bil tudi o prihodnjem delu te sindikalne skupine in nalogah, ki so pred njimi, saj se zavedajo neurejenih razmer v dejavnosti. Nučen je tako sprejem kolektivne pogodbe dejavnosti in drugih pomembnih, tudi notranjih aktov, potrebno je tudi povečanje števila delovnih mest na ZRSVN, ki bodo strukturirana glede na zahtevnost nalog, in omogočanje vertikalnega napredovanja v strokovnih nazivih. Prostor za izboljšave je še, smo izvedeli, in marsikaj se lahko premakne ob povezanosti ljudi, saj drži, da smo skupaj močnejši, je poudaril Šuštar in se zavzel za čimprejšnjo konkretno in korektno kolektivno pogodbo, ki bo prepoznala njihovo prizadevno delo. Trenutno potekajo pogajanja po stebrih in povsod zanikajo, da še vedno ostajajo krivice. Vedno je treba drezati, čeprav rečejo ne, je še poudaril Šuštar in vsem zaželel uspešno delo.

»Stati inu obstati.« si je Demšar za konec izposodil besede **Primoža Trubarja**. Dru-

ženje se je nadaljevalo v prijetnem vzdušju, ki ga, kot smo videli z vseskozi prikazovane projekcije fotografij, sindikalno organizirani naravovarstveni delavke in delavci negujejo tudi sicer, tudi z organizacijo strokovnih ekskurzij.

Kot pravijo v tem sindikatu, se bodo še naprej trudili tudi za pridobivanje članstva, čeprav že zdaj z nadpovprečno sindikalizirano javno službo spadajo v sam slovenski vrh. Veseli so, da je članstvo stabilno in narašča. Zavedajo se, da bo potrebno vzpostaviti boljši dialog predvsem z mladimi, ki po njihovem mnenju moči sindikalizma mogoče ne razumejo dovolj, čeprav se članstvo v njihovih vrstah še ohranja na zavidljivi ravni. »V sodelovanju in s stalnim dialogom z delodajalcem je nujno pripraviti ustrezne razmere za delo, ki bodo povečale motivacijo za opravljanje poklica naravovarstvenika. Potrebno je razbremeniti ter ustrezno plačati in nagraditi zaposlene. S skupnimi močmi moramo doseči razmere, da bo naš poklic spet atraktiven in da bodo zaposleni in zaposlene spet zadovoljni. Sindikat je bil, je in bo tudi v prihodnosti tisti, ki bo s sodelovanjem na vseh ravneh poskušal zagotoviti delavkam in delavcem v naravovarstvu prijazne delovne razmere, preprečiti krčenje pravic in se boriti za dvig ugleda našega poklica,« sta še zapisala Stupar in Demšar ter poudarila, da »samo zadovoljni zaposleni in zaposlene lahko učinkovito varujejo in ohranjajo naravo«.

M. M.

DH Leasing

Za vaš novi avto

- za nova ali rabljena vozila
- vam prilagojeno financiranje
- hitra obravnava
- doba odplačila do 96 mesecev oz. po dogovoru

Več informacij na www.dh.si/leasing ali v poslovnih enotah hranilnice.

DH Leasing Skupina Delavska hranilnica